

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

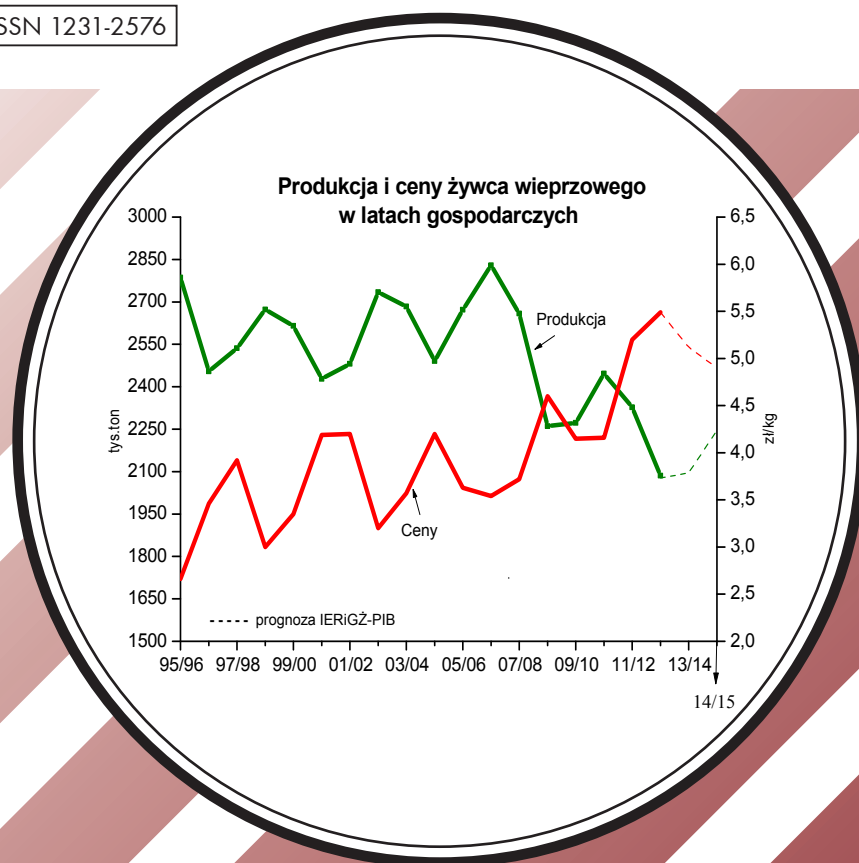
CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1991 ROKU

ISSN 1231-2576

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

PAŹDZIERNIK 2014

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU MIĘSA:

Danuta Zawadzka

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 1395 egz. Ark. wyd. 8,92

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	6
II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny <i>prof. dr hab. Jan Małkowski, mgr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	7
III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny <i>prof. dr hab. Jan Małkowski, mgr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	23
IV. Aktualny i przewidywany stan rynku baraniny <i>mgr Danuta Zawadzka</i>	36
V. Działania ARR na rynku mięsa <i>mgr inż. Jolanta Kossakowska</i>	40
VI. Przetwórstwo mięsa <i>prof. dr hab. Roman Urban</i>	42
VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	46
Aneks	54

W I półroczu 2014 roku produkcja trzech podstawowych rodzajów żywca w wadze bitej ciepłej (bez podrobów) wyniosła 1 896 tys. ton i była o 7% większa niż w I półroczu 2013 roku. Wzrost produkcji dotyczył wszystkich rodzajów mięsa. Produkcja wieprzowiny wzrosła o 3%, wołowiny o 18%, a drobiu o 8%. W II półroczu, w stosunku do II półroczu 2013 roku, produkcja wieprzowiny wzrośnie prawdopodobnie o 8%, wołowiny o 7%, a drobiu o 12%. W rezultacie w całym 2014 roku produkcja trzech podstawowych rodzajów żywca w wadze bitej ciepłej wyniesie prawdopodobnie 3 938 tys. ton i będzie o 8% większa niż w 2013 roku. Produkcja wieprzowiny będzie o około 6% większa od ubiegłorocznej i wyniesie prawdopodobnie 1 695 tys. ton, produkcja wołowiny wzrośnie o 12% (418 tys. ton), a drobiu o 10% (1 825 tys. ton)¹.

Wzrost produkcji wieprzowiny jest konsekwencją wzrostu pogłowia trzody. W marcu 2014 roku wzrost pogłowia odnotowano po raz pierwszy od kilku lat. W skali roku wyniósł on 2,3%. Wzrost ten nie był oczekiwany, gdyż dokonał się w trudnych warunkach rynkowych. Nałożone przez Rosję embargo już na początku roku doprowadziło do drastycznego załamania się cen i trudności ze zbytem. Jednak w późniejszych miesiącach ceny trzody podniosły się, a ceny zbóż jeszcze bardziej obniżyły się, poprawiając opłacalność chowu. W czerwcu pogłowia trzody wzrosło jeszcze silniej niż w marcu, bo o 5% i wyniosło 11 724 tys. sztuk. Ocenia się, że w wyniku istotnego spadku cen zbóż i pasz po zbiorach 2014 roku kolejny spis również powinien wykazać kilkuprocentowy wzrost pogłowia trzody.

W bieżącym roku niekorzystny wpływ zwiększonej produkcji na ceny został spotęgowany nałożonym w końcu stycznia przez Rosję embargiem na import wieprzowiny z Unii Europejskiej. W pierwszych trzech kwartałach 2014

roku przeciętna cena skupu trzody w Polsce wyniosła 5,02 zł/kg i była o 9% niższa niż przed rokiem. We wrześniu, a więc w ostatnim miesiącu tego okresu, stopa spadku cen była większa niż w pierwszych trzech kwartałach, gdyż coraz mocniej dawała o sobie znać rosnąca produkcja trzody. Przeciętna cena skupu wyniosła 4,95 złotych i była o 17% niższa niż rok wcześniej i o 5% niższa od ceny z sierpnia br. Ocenia się, że jeśli w najbliższych miesiącach utrzymałaby się miesięczna stopa spadku taka jak we wrześniu, lub nieco większa, co sugerują dwa pierwsze tygodnie października, to w grudniu cena trzody wyniosłaby około 4,00-4,30 zł/kg.

W ostatnich kilkunastu latach pogłowia bydła charakteryzuje się stagnacją, której główną przyczyną jest systematyczna redukcja pogłowia krów. Pogłowia bydła pozostałego rośnie w zmiennym tempie rekompensując spadek pogłowia krów. W czerwcu 2014 roku pogłowia bydła wyniosło 5 920,4 tys. sztuk i było o 1% większe niż rok wcześniej. Pogłowia krów ogółem wynoszące 2 479 tys. sztuk było mniejsze o 2%, a pogłowia bydła pozostałego - 3 441,3 tys. sztuk i było większe o 3,2%. W świetle dotychczasowej tendencji wzrostowej pogłowia bydła i spadkowej tendencji pogłowia krów oczekiwać należy, że w najbliższej przyszłości tendencja ta utrzyma się, co oznacza stagnację lub dalszy spadek pogłowia krów² i wzrost pogłowia bydła na rzeź. Ocenia się, że w grudniu 2014 roku ogólne pogłowia bydła może wynieść około 5 600 tys. sztuk.

Ceny skupu bydła spadają. W okresie trzech pierwszych kwartałów 2014 roku przeciętna cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,02 zł/kg, a młodego bydła rzeźnego 6,23 zł/kg. Ceny te w obu przypadkach były o 4% niższe niż rok wcześniej, w tym w I półroczu o 5%. W III kwartale przeciętna cena wyniosła

5,91 zł/kg, a młodego bydła rzeźnego 6,17 zł/kg. Ceny te były niższe niż o tej porze przed rokiem o 2%.

We wrześniu br. Komisja Europejska przewidywała, że przeciętna cena w UE-28, w 2014 roku będzie o 2% niższa niż w 2013 roku. Biorąc to pod uwagę oraz stopę spadku cen, jaka wystąpiła w trzech pierwszych kwartałach można wnioskować, że w nadchodzących miesiącach ceny te powinny wzrastać każdego miesiąca o kilka procent. Przy aktualnym kursie i odpowiednich proporcjach cen bydła klasy R i ceny bydła skupowanego na polskim rynku, ocenia się, że w grudniu cena skupu bydła ogółem może być zbliżona do ubiegłorocznej.

Zazwyczaj rozwój produkcji mięsa znajdował odzwierciedlenie w handlu zagranicznym mięsem. Tym razem ze względu na rosyjskie embargo i spadek eksportu sytuacja jest nieco inna. Tylko dynamiczny wzrost produkcji drobiu powoduje systematyczny wzrost dodatniego salda w obrotach zagranicznych mięsem, natomiast pomimo wzrostu produkcji trzody, ujemne saldo obrotów tym gatunkiem mięsa pogłębia się. W I półroczu 2014 roku ogólne saldo obrotów mięsem wyniosło 405 tys. ton, wobec 390 tys. ton w I półroczu 2013 roku. Ujemne saldo handlu zagranicznego wieprzowiną wyniosło natomiast 107 tys. ton, wobec 67 tys. ton rok wcześniej. Dodatnie saldo handlu zagranicznego wołowiną wzrosło w tym okresie ze 151 tys. ton do 153 tys. ton. Powodem pogłębienia ujemnego salda w handlu wieprzowiną był spadek eksportu w skali roku o 9% i wzrost importu o 3%. Zmiany te mogą nasilić się w II półroczu, gdyż spadek eksportu wieprzowiny może się nieco zwiększyć, a towarzyszyć mu będzie prawdopodobnie około 2% spadek eksportu wołowiny związany z wprowadzonym w sierpniu rosyjskim embargiem także na ten gatunek mięsa. W rezultacie spodziewać się można, że w 2014 roku dodatnie saldo obrotów zagranicznych trzema podstawowymi

¹ Prognozy dotyczące drobiu zaczerpnięto z publikacji „Rynek Drobiu” nr 46, IERIGŻ-PIB, MRIRW, ARR, Warszawa, październik 2014 r.

² Patrz Rynek Mleka nr 47, IERIGŻ-PIB, MRIRW, ARR, Warszawa, październik 2014 r.

rodzajami mięsa wzrosnąć o około 1% i wyniesie 825 tys. ton. Do około 200 tys. ton (ze 113 tys. ton w 2013 roku) pogłębić się może ujemne saldo obrotów wieprzowiną, a dodatnie saldo handlu wołowiną obniżyć się może z 305 tys. ton w 2013 roku do 302 tys. ton.

Konsekwencją spadku cen skupu żywca wieprzowego i wołowego jest niewielki spadek cen detalicznych, które

zazwyczaj w końcu roku są wyższe niż w poprzednim roku. We wrześniu ceny detaliczne wieprzowiny były niższe niż w grudniu 2013 roku o 3,9%, a ceny wołowiny o 1,3%. Spadek cen detalicznych sprzyja wzrostowi konsumpcji. W 2014 roku spożycie mięsa wieprzowego wzrosło prawdopodobnie o 3,0 kg/mieszkańca, czyli do 38,5 kg/mieszkańca, a spożycie mięsa wołowego z 1,5 kg w 2013 roku do 1,6 kg/mieszkańca.

W przemyśle mięsnym od ponad roku następuje względna stabilizacja ubojów, produkcji przetworów i wartości obrotów. W 2014 roku zwiększają się one tylko o około 2-3%. Równocześnie dość stabilne są ceny zbytu produktów przemysłu mięsnego. Stabilne i bezpieczne są także wyniki i stan finansowy oraz inwestycje przedsiębiorstw tego przemysłu. Podobnie może być w roku następnym.

SUMMARY

In the first half of 2014, the production of three basic types of livestock in hot carcass weight (without giblets) amounted to 1 896 thousand tonnes, which is 7% higher than in the first half of 2013. An increase was recorded in the production of all types of meat. Pork production increased by 3%, beef production – by 18%, and poultry production – by 8%. In the second half, compared to the second half of 2013, these results are expected to increase by 8%, 7% and 12%, respectively. Consequently, the production of three basic types of livestock in hot carcass weight throughout 2014 is projected to be 3 938 thousand tonnes, i.e. about 8% higher than in 2013. Pork production will rise by about 6% compared to the last year and is expected to be 1 695 thousand tonnes, beef production – by 12% (418 thousand tonnes), and poultry production – by 10% (1 825 thousand tonnes)¹.

This growth in pork production is due to the increase of pigs total number, which increased in March 2014 for the first time since several years. Its increase amounted to 2.3% per year. In view of difficult market conditions, this increase was unexpected. The embargo imposed by Russia at the beginning of the year led to a dramatic collapse in prices and difficulties in selling. However, the next months brought higher pig prices and even lower

¹ Poultry forecasts were derived from "Poultry Market", Issue 46, Institute of Agricultural and Food Economics – National Research Institute, Ministry of Agriculture and Rural Development, Agricultural Market Agency, Warsaw, October 2014.

grain prices, thus improving rearing profitability. In June, the total number of pigs rose even more than in March, i.e. by 5%, and amounted to 11 724 thousand heads. Due to a significant drop in cereal and feed prices after the 2014 harvest, it is estimated that the next census is to reveal an increase in the total number of pigs by a few percent as well.

This year, the adverse effect of increased production on prices was exacerbated by the Russian embargo imposed on EU pork imports at the end of January. In the first three quarters of 2014, the average purchase price of pigs in Poland amounted to PLN 5.02 per kg and was 9% lower than last year. In September, i.e. the last month of the period concerned, the rate of decline in prices was higher than in the first three quarters, due to the increasing impact of growing pig production. The average purchase price amounted to PLN 4.95 and was 17% lower than the year before and 5% lower than in August this year. It is estimated that if the monthly rate of decline remains at the same or even at the higher level in the coming months as in September, what the first two weeks of October suggest, the price of pigs in December will reach about PLN 4.00-4.30 per kg. However, if the rate of decline in prices increases, as suggested by the first two weeks of October, the price in December will be about PLN 4 per kg.

In the last few years, the total number of cattle has stagnated, mostly due to

a systematic reduction in the total number of cows. The number of remaining cattle is growing at a variable rate offsetting the decrease of cow's number. In June 2014, the total number of cattle reached 5 920.4 thousand heads, which is about 1% more than the year before. The total number of cows was lower by 2% and amounted to 2 479 thousand heads; however, the remaining cattle total number was higher by 3.2% and reached 3 441.3 thousand heads. In light of the previous upward trend in the total number of cattle and the downward trend in the number of cows, it can be expected that this trend continues in the near future, which means stagnation or a further decline in the total number of cows² and the larger slaughter cattle stock. It is estimated that the total number of cattle in December 2014 may amount to about 5 600 thousand heads.

The purchase prices of cattle are falling. In the first three quarters of 2014, the average purchase price of live cattle and young slaughter cattle was PLN 6.02 per kg and PLN 6.23 per kg, respectively. Compared to the previous year, both prices decreased by 4% (by 5% in the first half of the year). In the third quarter, the average price was PLN 5.91 per kg and the average price of young slaughter cattle – PLN 6.17 per kg. They were 2% lower than at the same time in the previous year.

² Cf. Milk Market, Issue 47, Institute of Agricultural and Food Economics – National Research Institute, Ministry of Agriculture and Rural Development, Agricultural Market Agency, Warsaw, October 2014.

In September this year, the European Commission predicted that the average price in the EU-28 in 2014 will be about 2% lower than in 2013. In view of the foregoing and given the rate of decline in prices observed in the first three quarters, it can be concluded that these prices should increase in the coming months by a few percent each month. At the current rate and with an appropriate balance between the prices of R-grade cattle and the prices of cattle purchased in the domestic market, it is estimated that the purchase price of cattle in total in December may be similar to the one last year.

Usually, the development of meat production was reflected in foreign trade of meat. This time, due to the Russian embargo and a drop in exports, the situation is somewhat different. The dynamic growth in poultry production is the only stimulus to a systematic increase in the positive balance of foreign trade of meat; however, despite the increase in pig production, the negative balance of trade in this type of meat grows. In the first half of 2014,

the overall balance of trade in meat amounted to 405 thousand tonnes, compared to 390 thousand tonnes in the first half of 2013. However, the negative balance of foreign trade in pork was 107 thousand tonnes, compared to 67 thousand tonnes the year before. The positive balance of foreign trade in beef increased in the period concerned from 151 thousand tonnes to 153 thousand tonnes. The reason for the growing negative balance of trade in pork was a decline in exports by 9% per year and a rise in imports by 3%. These changes may intensify in our market in the second half of the year, as pork exports may continue to decrease slightly, which probably will be followed by a drop in beef exports of about 2%, due to the Russian embargo imposed in August on this type of meat as well. Consequently, it can be expected that the positive balance of foreign trade in the three basic types of meat in 2014 will increase by about 1% to reach 825 thousand tonnes. The negative balance of trade in pork may grow to about 200 thousand tonnes (from 113 thousand tonnes in 2013) and the positive balance

of trade in beef may decrease from 305 thousand tonnes in 2013 to 302 thousand tonnes.

The decline in the purchase prices of pork and beef caused a slight fall in retail prices, which are usually higher at the end of the year than the year before. Compared to December 2013, the retail prices of pork and beef in September were lower by 3.9% and 1.3%, respectively. The drop in retail prices facilitates an increase in consumption. In 2014, pork consumption is expected to rise by 3.0 kg per capita, i.e. to 38.5 kg per capita, and beef consumption – from 1.5 kg in 2013 to 1.6 kg per capita.

For over a year, the meat industry has been experiencing a relative stabilisation of slaughter volumes, production of meat products and turnover. In 2014, they increase only about 2-3%. At the same time, the selling prices of meat products are quite stable. The performance, financial standing and investments of enterprises from the industry are stable and secure as well. The situation may be similar next year.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna 2 egz. w 2014 r.:

– wersja papierowa/wersja elektroniczna – 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2014 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>